

Scherper toezicht op vervangingskatalysatoren

In het najaar van 2006 heeft de VROM-Inspectie een onderzoek uitgevoerd bij alle vijftien importeurs/groothandelaren van vervangingskatalysatoren voor personenauto's in Nederland. Het doel was te controleren of de op de Nederlandse markt aanwezige vervangingskatalysatoren voldoen aan de wettelijke (Europese) eisen, en eventuele illegale katalysatoren van de markt te halen. Een niet goed functionerende katalysator leidt namelijk tot een forse toename van de uitstoot van milieuschadelijke gassen. Met als gevolg een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Dit informatieblad beschrijft de conclusies van het onderzoek en geeft uitleg over de regelgeving. De regelgeving is gebaseerd op het Besluit vervangingskatalysatoren motorvoertuigen luchtverontreiniging (Besluit vml). Dit besluit stelt dat nieuwe vervangingskatalysatoren moeten behoren tot een type dat is goedgekeurd volgens Europese Richtlijn 70/220.

Het onderzoek

De VROM-Inspectie heeft zo'n kleine honderd illegale vervangingskatalysatoren voor personenauto's onderschept bij twee importeurs van automaterialen. Aanleiding tot de actie waren signalen uit de markt dat er niet goedgekeurde vervangingskatalysatoren werden verkocht aan garage- en montagebedrijven. De VROM-Inspectie controleerde op een typegoedkeuringsmerk dat aanwezig moet zijn op de katalysator en op een bijbehorend voertuigtypelijst en goedkeuringscertificaat. De aangetroffen illegale katalysatoren zijn vernietigd. Het betrof katalysatoren afkomstig van één producent uit Engeland. Tegen de importeur van deze katalysatoren is proces-verbaal opgemaakt. Alle bezochte bedrijven zijn per brief op de hoogte gesteld van de bevindingen van het onderzoek.

Conclusies

Belangrijkste conclusie uit het onderzoek is dat ondanks het bestaande verkoopverbod van niet-typegoedgekeurde katalysatoren, de aanwezigheid van een Europees typegoedkeuringsstelsel, het vereiste typegoedkeuringsmerk en goedkeuringscertificaat, toch illegale vervangingskatalysatoren op de markt voorkomen. De VROM-Inspectie overweegt ook in 2008 steek-

proefsgewijze controleacties bij importeurs/handelaren uit te voeren om zicht te houden op de mate van naleving van de regelgeving.

Vervolgactie uitlaatsystemen

Naast de handel in niet-goedgekeurde vervangingskatalysatoren (thema luchtverontreiniging) zijn er signalen van soortgelijke praktijken in de handel van uitlaatsystemen (thema geluidhinder). Medio 2007 onderneemt de VROM-Inspectie, zo mogelijk in samenwerking met andere instanties (politie, ECD/IVW) hierop een gerichte handhavingactie.

Hoe zit de regelgeving precies in elkaar?

Het Besluit vml stelt dat het verboden is nieuwe vervangingskatalysatoren zonder typegoedkeuringsmerk te installeren, voor verkoop in voorraad te hebben, te koop aan te bieden, te verkopen of af te leveren.

Het Besluit vml vindt haar juridische grondslag in de Wet inzake de luchtverontreiniging en geeft uitvoering aan een Europese richtlijn (70/220/EEG). Met deze richtlijn worden voor het eerst typekeuringseisen gesteld aan de vervangingskatalysatoren. Omdat er nog geen keuring voor vervangingskatalysatoren bestond waarbij kon worden aangesloten, is er voor gekozen om de richtlijn uit te werken in het Besluit vml.

Typgoedkeuringsmerk

Een EG-typegoedkeuringsmerk bestaat uit een rechthoek waarbinnen de letter "e" is geplaatst, gevolgd door het kengetal of de kenletters van de lidstaat die de EG-typegoedkeuring heeft verleend:

1 voor Duitsland, 2 voor Frankrijk, 3 voor Italië, 4 voor Nederland, 5 voor Zweden, 6 voor België, 9 voor Spanje, 11 voor het Verenigd Koninkrijk, 13 voor Luxemburg, 17 voor Finland, 18 voor Denemarken, 21 voor Portugal, 23 voor Griekenland en 24 voor Ierland

Vervangingskatalysatoren dienen te zijn goedgekeurd met een typegoedkeuringsmerk.* Het is strafbaar om niet typegoedgekeurde merken vervangingskatalysatoren:

- te installeren
- in voorraad te hebben voor verkoop
- te koop aan te bieden
- te verkopen of af te leveren

Wanneer is een katalysator goedgekeurd?

- de katalysator draagt het typegoedkeuringsmerk.
- er is een bijbehorende voertuigtypelijst
- er kan een goedkeuringscertificaat worden overlegd

Deze regels zijn niet van toepassing op 'originele vervangingskatalysatoren'. Op de vervangingskatalysator van de merkdealer worden dus niet altijd nummers aangetroffen.

*De eisen van Richtlijn 70/220/EEG stemmen overeen met de eisen die zijn vastgesteld in het Reglement van Genève (103R/VN Verdrag). Een goedkeuring volgens dit reglement is dus gelijkwaardig aan de goedkeuring volgens Richtlijn 70/220/EEG.

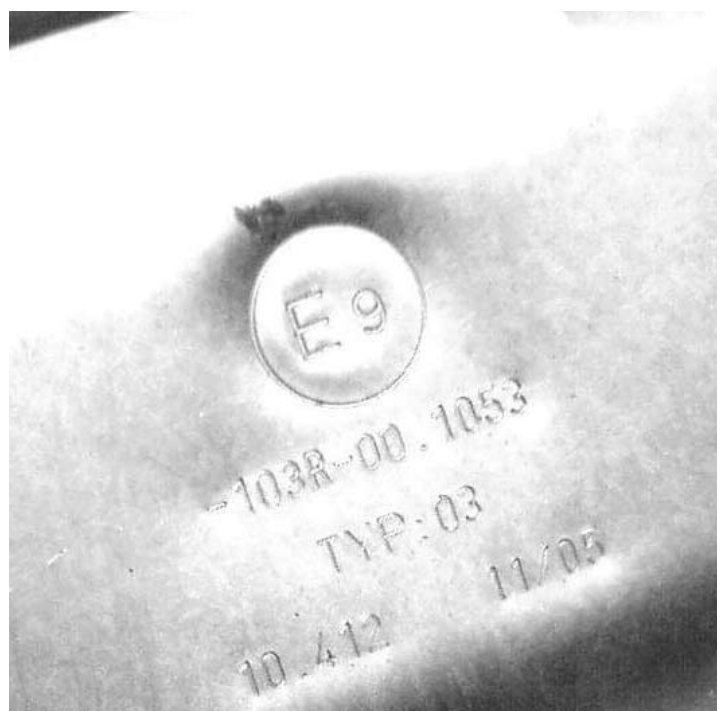
Daarna volgen twee cijfers die verwijzen naar het volgnummer van de meest recente wijziging van de Richtlijn 70/220/EEG, gevolgd door vier cijfers die door de goedkeuringsinstantie aan de vervangingskatalysator zijn toegekend als basisgoedkeuringsnummer.

Een typegoedkeuringsnummer volgens het Reglement van Genève (103R/VN Verdrag) moet bestaan uit een cirkel waarbinnen de letter "E" is geplaatst, gevolgd door het kengetal van de lidstaat die de typegoedkeuring heeft verleend, en is verder net als het EG-typegoedkeuringsmerk opgebouwd.

Voertuigtypelijst

Bij elke nieuwe vervangingskatalysator moet de volgende informatie worden verstrekt in de productcatalogus die de fabrikant aan de verkooppunten verstrekt. Daarnaast moet de informatie te vinden zijn in bijvoorbeeld de bijsluiter of op de verpakking:

- de naam of het handelsmerk van de fabrikant van de katalysator;
- de voertuigen (met vermelding van het bouwjaar) waarvoor de

katalysator goedgekeurd is, eventueel met inbegrip van een merkteken dat aangeeft of de vervangingskatalysator geschikt is voor voertuigen die met een boorddiagnosesysteem (OBD-systeem) zijn uitgerust. Het merk en type katalysator moet bij deze gegevens vermeld zijn;

- eventueel installatie-instructies.

Goedkeuringscertificaat

Het EG-goedkeuringscertificaat is een document dat door een van de Europese lidstaten is afgegeven. De leverancier moet desgevraagd een kopie van dit certificaat kunnen overleggen. De goedkeuring heeft een standaard lay-out en is daarom in iedere taal te 'lezen'. In dit certificaat moet vermeld staan:

- het certificaatnummer: bijvoorbeeld e4*70/220*2003/76*1234*00
- waarvoor het katalysator type als vervangingsonderdeel in aanmerking komt. Hier staat:
 - ofwel een verwijzing naar een lijst in de bijlage(n) van de documentatie bij het certificaat,
 - ofwel een lijst met voertuigtypen. Staat het voertuig, waarvoor de katalysator wordt gekocht niet in deze lijst, dan is het certificaat niet geldig voor het bewuste voertuig.

Let ook op het volgende:

- er moet een waarmerk (stempel) van de certificerende overheidsinstantie in een lidstaat (in NL doet de RDW dat) op het certificaat staan en het moet getekend zijn (onder punt 8 van deel II van het certificaat).
- gekeken moet worden of de bewuste bijlagen bij het certificaat horen. Staat er een nummer op of komt de titel van de pagina voor in de inhoudsopgave? Klopt het aantal pagina's documentatie (informatiedocument en daarin genoemde bijlage(n)) en staan er stempels op of iets anders?

Zie ook www.minvrom.nl (dossier Verkeer)

Dit is een publicatie van: **Ministerie van VROM**
VROM-Inspectie → Rijnstraat 8 → Den Haag → www.vrom.nl

Ministerie van VROM →

staat voor ruimte, milieu, wonen, wijken en integratie. Beleid maken, uitvoeren en handhaven.

Nederland is klein. Denk groot.

